

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 23

Penktadienis, Birželio (June) 7, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Tokie Pat Tipai Teploja Svastikas Toronte ir Sprogdina Bombas Kvebeke

TORONTO. — Unijistai yra linkę manyti, kad tokie pat elementai teploja svastikas ant sinagogų ir mokyklų Toronte, kokie sprogdina bombas Kvebeke provincijoje.

Cia įvykusioj konferencijoje, sušauktaj apdiskusavimui teplojimo svastikų ir užpildinėjimo ant žydu, Max Federman, International Fur and Leather Workers Unijos biznio manežeris, pareiškė:

"Tą daro organizuotas fašistinis judėjimas. Mes taipgi manome, kad tai nacistinė organizacija, susirišusi su montrealiečiais, kurie mėto bombas ir grumoją Kanados vyriausybei Kvebeko provincijoje".

Praėjusią savaitę penktadienį tie tipai išteplojo 10 svastikų ir antižydiškų obalsių ant sinagogos ant Bathurst gatvės. Ta sinagoga neseniai gerokai apdege. Kyla mintis, kad ir padegimas buvo tų tipų darbas.

Policija seka sinagogas, bet kol kas tie tipai apeina policiją.

Federman mano, kad svastikų teplojotaj turi ryšius su JAV naciais, kuriems vadovauja G. L. Rockwell. Rockwell, kaip žinia, lankėsi Kanadoje ir sucementavo įvairias fašistines grupes. Jis taipgi mano, kad Kanados fašistai yra susijungę tarptautiniai.

Generalinis Streikas Iššaukė Riaušes

BUENOS AIRES. — Sekmadienio naktį prasidėjęs generalinis streikas, nukreiptas prieš valdžią dėl siaurinio demokratinių laisvių, iššaukė didžiules demonstracijas, susirėmimus su policija.

Vien tik sostinėje į gatves pasipylė demonstruoti daugiau kaip 12,000 darbininkų. Pradėjus policijai pulti demonstrantus kilo baisios riaušės. Akmenimis ir ašarinėmis bombomis mėtymasis truko daugiau kai valandą laiko. Streikieriai ir demonstrantai iškėlė šūkį "Gana alkano gyvenimo, norime šalyje ekonominių ir socialinių pakeitų".

VATKANAS. — Rymo Katalikų Bažnyčios popiežius Jonas XXIII mirė birželio 3 d.

Pranešimai iš Montrealo sako, kad tenai buvo suimta eilė asmenų, taipgi ir nemažai dinamito ir kitų priemonių bomboms pagaminti. Kas per asmenys, kurie buvo suimti, dar nežinia, bet dabar bus lengviau išrišti klausimą, kadangi jau atrastas siūlo galas.

Du jauni vyrukai Toronte buvo užsipuolę ant rabino šaukdami: "We kill you". Vienas iš jų pribėgęs smogė kumštimi rabinui į užpakalį, o kitas į veidą. Kitoj vietoj buvo užpultas kitas rabinas.

Svastikų teplojotaj teploja obalsius, kurie liepia žydams išsinešti, grumoją žudynėmis ir t. t. Panašiai, kaip kad buvo daroma prieš antrąjį pasaulinį karą, kada naciai žūrkiai kilę po visą pasaulį.

Ciklonas Pražudęs Pakistanė 20,000

CHITTAGONG. — Ciklonas, kuris nusiautė Rytinio Pakistano pakraštį, pražudė 20,000 žmonių, 10,000 žmonių užmušė, o kitų 10,000 nesurandama. Prie to, apie 300,000 žmonių liko be namų prie Bengal įlankos.

Ciklonas siautė 15 valandų. Vėjas kartais siekė 150 mylių į valandą. Sukeltos bangos užliejo pajūrį ir pridarė daug žalos. Materialiai nuostoliai būsią didesni, negu buvo 1960 metais, kuomet žuvo 14,000 žmonių.

Galima įsivaizduoti, kas per bangos buvo, kad jos siekė 8 mylias nuo kranto.

Labai nukentėję žmonės, kurie gyveno ant salų, bet tikrų davinių apie padėtį ant salų dar nėra.

SUSTREIKAVO 300 DARBININKŲ ETOBICOKE

TORONTO. — Šio miesto priemiestyje Etobicoke sustreikavo 300 chemikų, dirbančių Domtar Packing Ltd. kompanijai.

Jie reikalauja pakelti algas 10 centų į valandą, o kompanija sutinka pakelti tik 4 centais. Kompanija taipgi sutikus pridėti 2 centus rugsėjo mėnesį ir dar 4 centus už metų laiką.

IS KARO P. VIETNAME NIEKO NEIŠEIS

KEP, Kambodžia. — Kambodijos premjeras Norodom Sihanouk, Azijoje laikomas vienu iš žymiausių politikų, žurnalistas pareiškė, kad karas Pietų Vietname antikomunistams nieko gero neduos. Amerikiečiai Pietų Vietname gali metus ir metus laikytis, bet anksčiau ar vėliau vis tiek iš ten turės pasitraukti nieko nelaimėję.

Visų pirma Pietų Vietname reikia nušluoti prezidentą Diemą. Tauta jo nekenčia. Bet kaip dabar dalykai yra susiklostę, prezidentą Diemą nušluoti pervėlu. Tai padarys Pietų Vietnamo liaudis, kai ateis tinkamas laikas. Sako pranešimas.

TORONTO. — Virš 400 Toronto subvės darbininkų pasirašė sutartį ant dviejų metų. Tokiu būdu streiko nebus.

Pagal sutartį, bėgyje dviejų metų jų uždarbiai turės būti pakelti 24 centais per tris sykius.

Jeigu sutartis nebūtų buvus pasirašyta, tai streikas būtų jau prasidėjęs praėjusį pirmadienį.

Pakistanas Gerins Santykius su TSRS

KARACHI. — Pakistano ir Tarybų Sąjungos santykiai greitai keičiasi geroj pusėn. Galimas daiktas, kad jie bus pilnai normalizuoti.

Kada Pakistanas tapo nepriklausomas, jo valdžia paėmė tokį kursą, kuris buvo labai palankus Vakarams, bet nepalankus Tarybų Sąjungai. Dabartinė valdžia, atrodo, nori pakeisti kursą.

Pakistano nuolatinis ambasadorius Jungtinėms Tautoms, o dabar jų prezidentas, Sir Mohammad Zafrullah Khan vyksta į Tarybų Sąjungą. Užsienio reikalų ministras, kalbėdamas apie jo vizitą, pareiškė, kad Khan dės pastangas normalizuoti Pakistano santykius su Tarybų Sąjunga.

Pakistano simpatijos Vakarams atvėso, kai Vakarami pradėjo ginkluoti Indiją.

Administracija Istitikino, kad Rasinė Problema Nebe Juokai

WASHINGTON. — Vadovaujanti prezidento Kennedy administracijos darbuotojai įsitikino, kad rasinė problema Amerikoje išsivystė iki pavojingo laipsnio ir be atidėlojimų reikia kas nors daryti jai išspręsti. Prezidentas Kennedy raginamas imtis dramatiškų priemonių likvidavimui rasinės diskriminacijos mokyklose ir šiaip jau viešose vietose. Laukiama, kada prezidentas šiuo reikalu kreipsis į visą tautą.

Ketvirtadienį didžiulės negrų demonstracijos įvyko Čikagoje, Batlimorėje, Baton Rouge, La., Chattanooga, Tenn.,

Honk Kongo Žmonės Neturi Gana Vandens

HONG KONG. — Ši britų kolonija prie Kinijos faktinai yra apsupta vandeniu, bet žmonės kenčia didelį troškulį. Dėl sausros, kuri tęsiasi jau šeštas mėnuo, vanduo taip išseko, kad vanduo teka vamzdžiais tik kelias valandas kas ketvirtą dieną.

Kinija sutinka duoti Hong Kongui 4,000,000 galionų vandens į dieną, bet tas sudaro vos dešimtdalį Hong Kongo poreikavimo.

Dėl stokos vandens sustojo statyba, nes nėra vandens betonui daryti.

Jei nebus greitai didesnio lietaus, tai būsią reikalinga išduoti žmonėms korteles dėl vandens.

VAKARAI ATMETĖ TAIKOS REIKALUI SUMANYMĄ

GENEVA. — JAV ir Anglija atmetė Tarybų Sąjungos sumanyimą Viduržemio jūrą padaryti neatomine zona. JAV ambasadorius septyniolikos šalių komitetui Ch. C. Stelle pareiškė, kad TSRS sumanymas siekia propagandos kapitalo.

Tarybų Sąjunga buvo pasiūlius, kad jeigu Vakarų didžiųjų ištrauktų iš Viduržemio jūros povandeninius atominius laivus su raketomis "Polaris", tai TSRS duotų pasižadėjimą, kad atvejuje nebombarduoti toje jūroje bazių.

Tallahassee, Fla., Cambridge, Md., ir visoje eilėje kitų miestų.

Audringiausia demonstracija įvyko Floridos sostinėje Tallahassee. Policija prieš demonstrantus panaudojo ašarines bombas. Kilus susirėmimams su policija, areštavo visą eilę demonstrantų. Per pastarąsias dešimt dienų šiame mieste jau areštuota 257 negrai.

Čikagoje apie 1,700 negrų demonstraciją suruošė prie Oak Wood kapinių, kuriose guli palaidota 6,000 konfederacijos karių lavonai. Demonstrantai iškėlė protestą, kam kapinių administracija praeitą savaitę atsiskakė kapinių krematorijoje sudeginti tūlos negrės lavoną.

Baltimorėje ir Cambridge, Md., įvykusiose demonstracijose policija areštavo po keliolika integracionistų. Baton Rouge, La., policijai teko imtis tam tikrų priemonių demonstrantus negrus nuvalkyti nuo segreguotų teatrų šaligatvių.

Jackson, Miss., daugiau kaip 500 studentų negrų buvo suruošę demonstraciją, siekiančią mokyklose rasinės lygybės. Demonstrantai su policija apsimėtė akmenimis ir tuščiais buteliais.

Maclean's Žurnalas Atstato P. Berton

TORONTO. — Maclean's Magazine leidėjai pranešė, kad jie atstato Pierrą Bertoną, kuris rašinėjo žurnalui kontroversinius straipsnius per 6 mėnesius. Atrodo, kad bažnytininkai ir kiti, kurie nemylė, kad kas jiems ant kojos užmintų, priverstė leidėjus atstatyti jį.

Pierre Berton savo raštuose atakuoja visa tai, kas jo manymu yra neigiamo mūsų draugijoj. Jis puola visokius apgavikus, sukčius, iškelia viršūn sukta kampanijas ir t. t.

Labiausiai kietasprandžiams, ypač bažnytininkams, nepatiko straipsnis apie lytinius santykius. Jis, atrodo, užgavo bažnytininkus pareikšdamas, kad nieko tokio baises nėra, jei poros turi lytinius santykius pirm apšvedimo.

Taigi, dar sykį buvo įrodyta, kad laisvos diskusijos spaudoje uždraustos.

Iš Kanados Gyvenimo

"Ežerų kova persimetė į Parlamento Kalnelį ir vyriausių liberalų ministrų raštines", rašo vienas korespondentas. Kitaip sakant, jūrininkų unijos perkelia savo kovas į parlamentą. Mat neužilgo bus išduotas parlamentui raportas apie padėtį laivų industrijoj, kurį paruošė teisėjas T. G. Harris.

Amerikinė unija — Seafarers International Union of Canada, vadovaujama amerikiečio Haroldo C. Banks, kuri prie liberalų sudaužė Canadian Seamen's uniją kiek laiko atgal, matyti tikisi užtarimo liberalų valdžioje. Nekurie laivų savininkai eina su Banks, nes jis yra daug pasitarnavęs laivų kompanijoms sudauždamas kovingą jūrininkų uniją.

Baisu ir pagalvoti, kad daug kur unijos veda atkaklią kovą prieš unijas, visai pamiršdamos reikalą ginti darbininkus nuo išnaudotojų.

Parlamente kilo dideli debatai ryšium su konservatų iškelimu viršun fakto, kad JAV ambasadorius Ottawoje parašęs laišką Pearsonui, reikšdamas jam simpatiją ir smerkdamas nekurias partijas, kaip netinkamas stoti prie valdžios.

Liberalai tvirtina, kad laiškas yra fabrikacija. JAV ambasada net ekspertų griebsi, kad įrodžius, jog laiškas buvo fabrikacija.

Gordon Sinclair, radio komentatorius, klausia ambasada, nejaugi ji laiko Ottawoje savo ekspertus, kurie gali atpažinti fabrikaciją?

Kaip iš tikrųjų su tuo laišku buvo, veikiausiai niekad nebus tikrai išaiškinta. Gali būti fabrikacija, gali būti ir tikras. Istorijoj buvo daug tokių fabrikacijų, bet pasitaiko ir nefabrikacijų.

Kanados gydytojai, labdarybės organizacijos ir Vėžio Ligu Draugija ruošiasi kampanijai po visą Kanadą prieš rūkymą.

Dr. Russell K. Magee sako, kad gydytojų profesija reikalauja iš gydytojų, kad jie atkreiptų atydą į šį pavojų, nes tai yra jų atsakomybė.

Visuomenės Sveikatos Apsaugos konvencija Winnipege plačiai svarstė šį reikalą ir nutarė išdirbti atitinkamą programą kovai prieš rūkymą.

Auga susirūpinimas rūkymu vyriausiai todėl, kad plaučių vėžys darosi tikra epidemija.

Montreale teismas nuteisė dviems metams kalėjimui 20 metų amžiaus Claude Pelletier už tai, kad jis telefonu pranešė, jog mokykloje yra padėta FLQ bomba. Visą 1,000 mokinių evakavo, bet bombos nerado.

Toronte už tokį pat melagingą pranešimą, jog bomba padėta Union stotyje, 50 metų vyras buvo nubaustas 3 mėnesiais kalėjimo.

Toronte praėjusį šeštadienį buvo atidarytas naujas plaukiojimo baseinas. Jis randasi prie Ontarijos ežero, kur baigiasi Woodbine gatvė. Pastatymas kainavo \$1,000,000. Yra trys plaukiojimo baseinai. Žmonės galės naudotis juomi veitui.

Keista, kad toks baseinas pastatytas prie ežero, prie didžiausio Toronto paplūdimio (beach), kur šiltomis dienomis susirenka iki 10,000 žmonių. Tiesa, retai kada vanduo būna šiltas, bet kurie myli maudytis, maudosi. Kurie nemyli maudytis, nesimaudys ir baseine.

Dar vienas dalykas. Vietos dėl automobilių pastatymo kaip ir nėra. Vos 400 automobilių gali tilpti pastatymo vietoje.

Kanadietis

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Škaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstthrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Padėka

Šiuo metu reiškiamame nuosirdžiausią padėką mūsų brolio, P. Kilikevičiaus, šermentyse ir laidotuviuose dalyvavusiems, papuošusiems jo karštą ir kapą gėlėmis, J. Ylai ir Z. Janauskui už pasakymą gražių labai ryškiai velionies gyvenimą aptariamų prakalbėlių, ir visiems mums pagelbėjusiems ir atjautusiems mus liūdėsio valandoje. Ypatingai nuosirdžiausią padėką reiškiamame velionies kaimynams B. M. Minotams, kurie tiek daug padėjo mūsų broliui jo sirgimo metu.

Kazys ir Kostas — broliai ir Kosto šeima
Toronto.

MASKVA. — Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos tariasi dėl sutarties bendrai statyti akseleratorių, kuris pagamintų 1,000 bilijonų elektronų voltų jėgą atomams skaldyti.

Jo pastatymas kainuotų vienas bilijonas dolerių.

Mirus

Pijušui, Kilikevičiui

Reiškiamame giliausią užuojautą jo broliui Kostui Kilikevičiui ir visiems giminėms Kanadoje ir Lietuvoje.

K. Meškauskas
J. S. Kevėžai
J. M. Grigaliūnai
P. Pleskus

J. M. Linartai
J. Kiškūnas
A. Kavaliauskas
B. Zukauskas

Toronto, Ont.

Medžiaga — chameleonas

Yra medžiagų, kurios gali keisti savo spalvą, kintant temperatūrai. Leningrado specialistai pagamino naują medžiagą, turinčią tokią savybę. Tai dažai, kurie, esant temperatūrai 45 laipsnių C, keičia savo geltoną spalvą į oranžinę, vėliau į raudoną, o 85 laipsnių C temperatūroje — į tamsiai vyšninę. Tais dažais nudažyti gaminiai, juos atšaldžius, vėl at-

gauna pirminę spalvą.

Havajai grimzta

Kalifornijos okeanografijos instituto profesorius Frensis P. Šepardas nustatė, kad Havajų salos lėtai grimzta į vandenyną. Tačiau, ramina profesorius, šios salos — Ramiojo vandenyno puošmena — ne taip greit išnyks. Jos vidutiniškai per šimtą metų į vandenyną pasineria 5 cm.

Toronto ir Bendrai Pietinėse Ontarijos Lietuvių

RUOŠIAMAS

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Įvyks

Sekmadienį, Birželio 23 d.

ELDORADO PARKE

Prie BRAMPTON, Ont.
(Ten, Kur Pernai Buvo)

Piknikui vieta graži, patogiai ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais.

Toronto Lietuvių Moterų Klubo Narės Ruošia Puikų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuos už išrinkimą

1963 Metų Pikniko Žvaigždės

Piknikas prasidės 1 val. po pietų, o pikniko vieta atdara nuo pat ryto

Maloniai kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų piknikas vistiek įvyks, nes ten yra dideli paviljonai.

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kuris yra ant 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelės. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažiavus Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavažiavus apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stočių (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¼ mylios pamatysite pikniko vietą.

Sveikučia dos mielieji Tikrai mi tikt! Šiand Balsa, num landžio 19 svečių nebu geros LB r puslapy šv lis:

"P. Kisie siuntė nau rašytą M. von"

Savo laiš Petrė Kisiel tai įvyko. Marytė Šar kad aš neg so ir įteigė prenumeru nē tuojau ti... O j draugės ir sija buvo a viškę. Tai Liaudies B gių iniciaty ka.

Tučiuoja padėkos la proga dar reiškiu savi mielajai dra lienei, tai draugei Ma kda savate jū nuosirū mą.

Išsilgęs tą gautą Li sa kas taip Tiek naujie malonių at žybsi mielij Z. Janauska LB rėmėjų mu matau / net iš JAV Paukštaitj, Škotijos gra rėmėjų. Ji raiškiai švy tistiškai g draugas J. mane nustel niaus viešb mostų gab poezijos Burnsą škot ir lietuviška puikiai išve verstą stebė riškai padel menalus tas Juozas Vei savo tėvų š kartą apie su artimaisi LB pusla; švinta mieli gos veikėjai Jonikas iš A. Bimba i Montrealo 2 Kronika: vie draugus — prisiminti! Moterų Kl švystelia mi ir dar kelio Net duka; čiau Kauka; kus, poetiška

Laiškas iš Lietuvos

J. Kaškaitis

Sveikučiai, sveikutės Kanados mielieji draugai ir draugės!

Tikrai malonu su jumis susitikti! Šiandien gavau Liaudies Balsą, numerį 16, 1963 m. balandžio 19 d. Tą mielažį tolimą svečią nebuvelį man parūpino geros LB rėmėjos: ketvirtame puslapy švyti gražūs skirsnelis:

"P. Kisieliene, Montreal, prišuntė naują prenumeratą užrašytą M. Šarskienės Lietuvos".

Savo laiške mieloji draugė Petrė Kisieliene paaikšino, kaip tai įvyko. Susitikusi draugė Marytė Šarskienę, užsiminė jai, kad aš negaunu Liaudies Balsą ir įteigė norinti jį man užprenumeruoti. Draugė Šarskienė tuojau pasiūlė tai padaryti... O jos abi nuoširdžios draugės ir bičiulės, su ekskursija buvo atvykusios į savo tėviškę. Tai štai dabar ir turiu Liaudies Balsą, gausios draugių iniciatyvos ir gero noro dėka.

Tučiuojau abiem parašiau padėkos laiškelius, tačiau šia proga dar kartą — viešai pareiškiu savo šiltą padėką kaip mielažiai draugei Petrytei Kisielienei, taip įgiai ir mielažiai draugei Marytei Šarskienei, LB kas savaitę man minės jų abiejų nuoširdumą ir gera padarymą.

Išsilgęs skaitau pirmą kartą gautą Lietuvos laikraštį! Visa kas taip nepaprastai įdomu! Tiek naujienų, pranešimų, tiek malonių atsiminimų! Štai ir žybsi mielieji draugai: J. Yla, Z. Janauskas, J. Lesevičius... LB rėmėjų tarpe su pasigerėjimu matau A. Daukantą, taipgi net iš JAV mielaž draugą J. Paukštaitį, J. Šimaitį... Net iš škotijos gražus būrelis draugų rėmėjų. Jų tarpe ryškiai ir raiškiai švyti tas šaunusis, artistiška gabusis — mielas draugas J. Verbickas. Kaip jis mane nustebino aną vasarą Vilniaus viešbutyje savo plačių mostų gabumais, lingvistika, poezijos žiedais. Robertą Burnsą škotiskai dialektiškai, ir lietuviškai Aleksio Churgino puikiai išverstą, ir rusiškai išverstą stebėtinai, tiesiog aktoniškai padeklamavo!... Fenomenalus tas brangusis draugas Juozas Verbickas, škotiskais savo tėvų šalies patriotas! Ne kartą apie jį kalbėjom čionai su artimiaisiais draugais.

LB puslapiuose taip ir nušvinta mielieji veiklieji pažangos veikėjai: S. J. Jokubka, L. Jonikas iš Vilnies, R. Mizara, A. Bimba iš Laisvės... Štai Montreale žinios, Torontiečių Kronika: vis užeinu pažįstamus draugus — ir taip miela juos prisiminti! Torontų Lietuvių Moterų Klubo pranešimas: švystelia mieloji draugė Ylienė ir dar kelios darbuotojos.

Net dukart paeiliui perskaičiau Kaukazo Papėdėje. Puiškus, poetiškas P. Užkalnio —

Kvietinsko pavaizdavimas!

Taiklios Z. Janausko vedamos pastabos, įdomūs vedamieji straipsneliai — laikraščio credo.

Winnipegso žinios atrodo nešvankiai. Tai jau tokia ten realybė apgailėtina. Sūnų ir Dukterų Draugijos kontrolės komi-

sioj aiškiai švyti mielas K. Kilikevičius ir kiti du darbuotojai. Ir čia prisimena draugai Miniotai ir eilė kitų draugų...

Atsidėjęs perskaičiau visą gražiai laikraštį, suartėjau. Duosiu dabar šį LB savo kaimynams — ir taip laikraštis kelias iš namų į namus. Mielosios, gerutės draugės Petrytė Kisieliene ir Marytė Šarskienė atlieka šaunų patriotinį darbą. Dar ir dar kartą didelis aciu!

Dar Viena Armija

(Kaip ir feljetonas)

Dr. Šaipokas

Mes jau matėm spaudoje, kad lietuviški veiksniai turi dvi "vadavimo" armijas. Rodos prelatas Krupavičius, tas kur su barzdele, yra atkreipęs atydą, kad be visokių veiksmų yra dar kitas frontas, antgamtinis. Aiškiau pasakius, šale Vliko vadovaujamų veiksmų yra koks tai antgamtiškas frontas, Mėlynoji Armija. Bet tai vis labai iškaštingi dalykai. Vlikas reikalauja pinigų. O prie dievo taip pat neprieisi be dolerių. Jeigu Lietuva dar neišvaduota, tai tik dėl to, kad vaduotojai neturėjo užtektinai pinigų Vlikui ir Mėlynajai Armijai finansuoti.

Yra sakoma, kad nėra tos bėdos, kad nebūtų išėjimo. Gyvenimas išmokina žmones, kaip surasti kelius iš skerspajnių. Taip yra ir su visokiais vaduotojais. Kai vieni metodai nieko nebeveda, tai atsiranda kiti. Kaip atrodo, tai mūsų vaduotojai jau išspręs savo bėdas. Ačiu viena latvikei, kurios galvelė, matyt, yra ne visai tuščia.

Iš spaudos matėme, kad Čikagoje, antinacistiniame mitingė, tūla latvė, ponja ar panėlė Vallens, atsinešė į tą mitingą ir paleido 10 peliukų. Tikėsit ar ne, šios 10 peliukų su laikė mitingą iš 600 žmonių kelioms minutėms. Galite įsivaizduoti, kokia galia šitų mažų gyvūnelių. Kas atsitiktų, jeigu ne 10 peliukų, o tūkstančius sumobilizavus kovai prieš bolševikus?

Kas dar pažymėtina, tai kad šios armijos rekrutavimas nebūtų labai sunkus. Keista, bet daug kur šie "kareiviai" yra labai nepopuliarūs. Pavyzdžiui, Torontas dar gerokai primokėtų, jeigu kas apvalytų miesto rūmus nuo žirkių. O žiurkė, kaip žinote, daug didesnė ir atkaklesnė už pelę. O Torontas nėra išimtis. Visur šio šlamšto yra ir visur žmonės su mielu noru atiduotų.

Sakysit, kad negarbinga griebtis pelių ir žiurkių pagalbos. Kokia čia gali būti negarbė? Ar didesnė garbė buvo naktimis užpulti namus ir žudyti ištisas šeimas. Arba, kokia garbė buvo dusinti žydus dujų kameroje? Ar sudrebėjo šaudant žydus ir kitus prie atvirų duobių? Lupant auksinius

dantis? Net ir langų daužymas yra daug negarbingesnis užsiėmimas, kaip panaudojimas pelių ir žiurkių. Prie progos galima pažymėti, kad tik atvykę Kanadon nekuriu lietuviški nacistai nesigėdyjo siuntinėti pažangiems žmonėms savo mėsą įdėję į voka. Ką čia ir bekalbėti apie negarbę. Jeigu nėra negarbės užstoti nacistinius žudikus, tai nėra negarbės panaudoti bile būdus, bile tik sėkmingai. O pelės, kaip matote, sėkmingas dalykas. Tik 10 peliukų kone išvaikė 600 žmonių!

Vot kam negarbė, tai tiems policininkams, kurie pasiuntė tą latvę dėl protinio ištyrimo. Ir kur rasi tokius žioplus. Ta moterėlė turi daugiau proto, negu visi tie, kurie pikietavo tą mitingą susirinkę prie viešbučio. Aš neišskiriu nei generolų Dirmanto ir Mieželio, kunigo Vilkaičio. Kur tu matei tokį dalyką, kad generolas tikėtų laimėti tokį "karą" pikietuojant mitingą?

Man tik galva sukasi, kaip pavadinti tą pelių armiją. Ar nebūtų tinkamas vardas: "Pavergtųjų armija". Juk yra tokiu vardu pavadintas koks tai seimas. Kodėl nepavesti šios armijos to seimo žiniai?

O kad reikia griebtis kokių drastiškų metodų, tai aiškiai rodo ir pačių vaduotojų laikraščiai Pavyzdžiui, voldemarininkų laikraštis Čikagoje "Laisvoji Lietuva" pataria savo skaitytojams "išsigydyti nuo turėtų iliuzijų", kad Jungtinės Amerikos Valstijos padės jiems grįžti į Lietuvą. Girdi, Amerika "tik blusinėjasi po komunizmo sukeltus sukurius (Laosas, Vietnamas), neturėdama nei plano, nei didelio noro ką nors daryti".

Ivairenybės

Kuo sirgo mūsų protėviai

Dažnai tenka išgirsti, kad visas ligas sukėlus civilizacija, kad senovės žmonės buvę nepaprastai sveiki. Ar tikrai taip?

Deja, mūsų senovinių protėvių skeletai, kaukolės ir dantys rodo ką kita. Senoliai kentėjo dėl daugelio ligų. Daugiausia

kančių jiems, atrodo, suteikdavo artritas — sąnarių uždegimas. Ši liga negailėjo net milžiniškų roplių — bronzozaurų, kurių stuburas siekdavo 20 m. Be vargo galima įsivaizduoti, kaip kentėjo dėl artrito žymusis neandertalietis, kurio skeletas buvo aptiktas La Šapelosene, jei jo kaklo slanksteliai tiesiog buvo suaugę į ištisą kaulą. Akmens amžiaus pradžioje, maždaug prieš dešimt tūkstančių metų, artritu sirgo kiekvienas ketvirtas suaugęs žmogus. Šios ligos sukeltos kaulų deformacijos nustatytos daugelio senovinių Egipto ir Amerikos gyventojų skeletuose.

Neolito epochoje labai buvo paplitusi kraujagyslių liga — aterosklerozė. Tai vaizdžiai rodo sklerotinės plokštelės, kurias pavyko aptikti indėnų mumijose, palaidotose dabartinės

Kentukio valstijos JAV teritorijoje, taip pat Egipto faraonų mumijose.

Labai dažnai skeletuose pastebimi kaulų tuberkuliozės sukelti pakenkimai, pavyzdžiui, stuburo iškrūpimai. Nereti būdavo ir įvairūs augliai, apie kuriuos galima daryti išvadą, pavyzdžiui, iš per daug sustorėjusių apatinio žandikaulio ir krūtinės ląstos kaulų.

Ir daug vargo, reikia manyti, sudarydavo dantų skausmai, kuriuos įrodo gerai išlikusios plombos, įdėtos maždaug prieš penkis tūkstančius metų daugeliui senovės egiptiečių.

BONĀ. — Kai-Uwe von Hasselis, Vakarinės Vokietijos karo ministras, ragina NATO narius dar daugiau ginkluotis, nes būk jų "misija yra apsaugoti Vakarų Europą ir visą pasaulį nuo komunizmo".

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinien Europon kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Visiems Mūsų Kostumeriams

UKRAINSKA KNYHA

Turi malonumą pranešti, kad be dabartinio siuntinių užsienin patarnavimo priima

Užsakymus dėl Dovanų

Tarybinėms aukštos kokybės prekėms

kurios gali būti užsakytos už kanadišką valiutą Kanados gyventojų dėl pristatymo jų giminėms Tarybų Sąjungoje.

Šios dovanos pristatomos, be mokėjimo muitų, laikotarpiu nuo 2 iki 5 savaikių po priėmimo užsakymo. Pristatymo išlaidos įeina į prekės kainą.

Peržiūrėkit mūsų dovanų katalogą dėl: automobilių, motorciklų, motorskuterių, dviračių, guminių padangų, televizorių, radijo, radijo-gramafonų kombinacijų, juostelinų rekorderių, pianų, akordianų, reфриdzeratorių, skalbiamųjų mašinų, siuvamųjų mašinų, kamerų, šautuvų, rankinių laikrodžių, rašomųjų plunksnų, pasiūtų drabužių, nosinių ir speketaičių, audeklo, divonų, apavo, staltiesių, parfumerijos.

KAINOS LABAI PRIEINAMOS

Štai keletas pavyzdžių kataloginių kainų:

Moskvič (autom.)	\$1,583.54	Akordianas Bayan ..	\$127.25
Motorciklas	258.81	Reфриdzeratorius	139.14
Vyriškas dviratis ..	39.60	Skalbimo mašina	70.05
Televizorius	193.84	Dulkių siurblys	36.98
Radio-gramafonas ..	117.61	Siuvamoji mašina ..	58.16
Pianas	465.41	Šautuvas	59.46
Rankinis laikr. vyr.	19.86	Rank. laikr. mot. ..	27.12

Prie kataloginių kainų reikia primokėti mažą sumą bankui ir agentui už patarnavimą.

KREIPTIS: "PADAROK" DEPARTMENT

Ukrainska Knyha

962 Bloor Street West Toronto 4, Ontario
613 Selkirk Ave. Winnipeg, Manitoba
10803 — 95th Street Edmonton, Alta.
2645 East Hastings Vancouver, B. C.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMPIRE 6-4358

KAD JIEMS IR NENUSIBOSTA

Kiek laiko atgal Ottawoje susibėgę NATO šalių lyderiai kelias dienas plepėjo apie militarinius reikalus, nuklinius ginklus, strategijas ir visokius kitus planus. Laikraščiams nenustojus rašyti apie tą konferenciją, militaristai pamokslus drožė Toronte miestų majorų susivažiavimui, pasakodami apie tai, ką jie turi daryti, kokių priemonių griebtis atsitikime Tarybų Sąjunga užpultų iš pasalų. Tuoj bus 20 metų, kai jie apie tai plepa ir terliojasi ir vis jiems nenusibosta.

Gera, kad nors vienas žymesnis žmogus turėjo užtektinai drąsos pasakyti tiems karinės propagandos šinkoriams, kad jų tauzėjimas žmonėms įkyrėjo. Ottawos majoras Miss Whitton pareiškė, kad ji buvo baisiai sukręsta tų militaristų užpuolimu ant majorų konferencijos su savo bauginimais. Girdi, popiežius, mirties patalė būdamas, ragina pasaulį siekti taikos, o militaristai šaukia Kanados žmones ruošti karui, planuoti apsigynimą.

Militaristams ir juos ginkluojantiems kapitalistams gal iš to yra naudos, bet žmonėms tas nusibodo. Ir be to žmonių nervai užtektinai įtempti visokių problemų, kurios stovi jiems prieš akis.

Išrodo, kad Kanada iš tikrųjų netenka savo nugarkaulio. Nors premjeru yra žmogus, kuris buvo apdovanotas Nobelio taikos dovana, bet jam paėmus valdžią, Kanada tapo karo propagandos šalimi.

Beje, spauda raportuoja, kad amerikiečiai nori perkelti Kanadon savo eskadronus su nuklinėmis bombomis. Vieną koją įkėlę, jie dabar nori kelti kitą. Ir taip bus, jeigu Kanados žmonės neprotuos. Kanada bus tikrai paversta amerikiečių nuklinių jėgų baze. Tam tikslui ir tokia karinė isterija keliamą.

FEDERALES VALDŽIOS IŠLAIDOS

Finansų ministras Walter Gordon patiekė parlamentui biudžetą, kuris numato \$7,300,000,000 išlaidų. Iš tos sumos, \$1,590,000,000 yra skiriama militariniams reikalams. Reiškia, militariniai reikalai paims arti 22 procentų visų išlaidų. Lyginant su JAV militarinėmis išlaidomis, kurios paima virš pusės biudžeto, Kanados militarinės išlaidos kiek mažesnės. Bet ir tai sudaro baisiai daug. Ypač lyginant su suma, kuri paskirta kanadiečių sveikatos reikalams. O ligos, kaip žinome, skerdžia žmones be jokio pasigailėjimo. Kova su vėžiu ir kitomis baisiomis ligomis turi remtis daugiausia ant aukų.

GEŠTA JŲ UGNIS

Pr. G. Tėviškės Žiburijų vedamajame, rašydamas apie sekmines, nori paakstinti tikinčiuosius daugiau domėtis religija, bet priverstas nusiminusiai pasakyti, kad "kaž koks akmuo yra prikibęs prie mūsų kojų, ir nepajėgiame pajudėti stipresniu žingsniu". Nei sekminių ugnis nebegalinti išjudinti jų.

Tuo akmeniu, be abejonės, yra ne kas kitas, kaip žemiški turtai, doleris. Visi neišskiriant aukštosios dvasiškijos, šiandien labiausiai susirūpinę turtu. Faktiniai, niekas taip negina privatiškos nuosavybės, kaip katalikiškoji dvasiškija.

Reikia nepamiršti ir to fakto, kad šiandien žmonės taip pat nėra tokie tamsuoliai, kad juos galima būtų sužavėti religinėmis "ugnelėmis". Dvasiškija kalba ir elgiasi lyg dabar būtų 16-tas šimtmetis. Materialiai pasaulis pažengė toli, bet protiniai labai mažai. Tik socializmo šalyse dedamos pastangos pakelti žmones protiniai, kad išsivaduoju jie iš tos religinės vergijos, dvasinio užšalimo.

Religininkai daro baisų žmonių žalojimą. Jie slopina žmonių galvoją, neleidžia jiems laisvai protauti ir geriau suprasti pasaulį, jo vystymąsi. Išnaudotojams, matote, daug geriau, kai paprasti žmonės neprotuoja, o tik akiai klauso dvasininkų, kurie ištikimai tarnauja kapitalo naudai.

Baltijos laivų statykloje patatytas dar vienas didžiulis 2,500 tonų keliamosios galios plaukiojantis dokas, skirtas Sevastapolio okeaninės žvejybos valdybai. Netrukus šis galiū-

nas paliks Klaipėdą ir aplink Europą bus plukdomas į Juodąją jūrą.

Nuotraukoje: dokas ruošiamas kelionei aplink Europą.

L. Prūseikos Paminklo Atidengimo Iššilmės

Šių metų gegužės 26 d., Čikagos Lietuvių tautinėse kapinėse, dalyvaujant gausiai miniai pažangių lietuvių, suvažiavusių iš įvairių Amerikos kampų, įvyko pažangiojo rašytojo, žurnalisto, visuomenininko Leono Prūseikos paminklo atidarymo iššilmės.

Pavasario saulutei skaisčiai šildant, rinkosi žmonės į kapines iš ankstyvo ryto. Pasipylė būriai žmonių po visas kapines. Jie žiūrėdavo paminklus, lankė anksčiau mirusių veikėjų kapus.

Artėjant dvylikai valandai, žmonės rinkosi ant kalnelio prie Leono Prūseikos kapo. Čia išsirikiavo didelis jungtinis choras, sudarytas iš: LKM, Roselando Aido, Clevelando Meno, Ciceros Lietuvių Moterų ir Ex Mainierių chorų narių. Tam jungtiniam chorui dirigavo Estelle Bogden, vargonais palydint Valerijai Urbikienei.

Lygiai dvyliką valandą pasigirdo trimto garsai, tai ženklas, kad iššilmės prasideda. Dienraščio "Vilnis" administratorius Jokūbas Pauliukas skelbia paminklo atidengimo iššilmių pradžią ir kviečia velionio Leono Prūseikos paminklui statyti komiteto pirmininką J. Šarkiūną iššilmės vadovauti. Kalbėtojų tribūnoje pasirodo J. Šarkiūnas. Jis skelbia iššilmių tvarką.

Iššilmės pradėdamos daina "Neverkit pas kapą" Estelle Bogden solo, pritariant jungtiniam chorui. Kviečiamas kalbėti dienraščio "Vilnis" redaktorius V. Andrulis. Po jo kalbos jungtinis choras dainuoja "Ko liūdi berželi", kviečiame kalbėti advokatė Stefanią Masytę, dainuojama "Apleistas" ir kalba laikraščio "Laisvė" redaktorius, Vilniaus valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto istorijos mokslų garbės daktaras Antanas Bimba. Visi kalbėtojai išskėlė velionio Leono Prūseikos nuopelnus ir veiklą Amerikos pažangių lietuvių visuo-

meninėje veikloje, žurnalistinius, organizacinius bei rašytojo gabumus ir meilę Tarybų Lietuvai, kvietė tęsti velionio darbą.

Prie paminklo padėti vainikai: "Vilnies" personalo, LLD pirmos apskrities, LLD 19 kuopos ir nuo Čikagos visų (LKM, Roselando Aido, Ciceros Liet. Moterų ir Ex Mainierių) chorų.

Velionio Leono Prūseikos pa-

Apie Viską ir iš Visur

Jomo Kenjata tapo Kenyos premjeru. Jis vadovaus vyriausybei, kuriai bus pavesta paruošti šalį visiškai nepriklausomybei už kokių metų laiko.

Kaip nekurie stebėtojai išsireiškia, tai Jomo Kenjata yra žmogus, kuris gali geriausiai apjungti Kenyos žmones ir sudaryti pastovią valdžią.

Galima prisiminti, kad keli metai atgal Kenjata buvo areštuotas, įkalintas ir visaip niekinamas. Jam buvo primetama, būk jis sukurstęs ir vadovavęs taip vadinamiems mau mau teroristams. Maža ko betruko, kad jis būtų nužudytas.

Daugelyje kolonijų, kurios tapo nepriklausomos, priešakyje vyriausybės atsistojo žmonės, kurie kolonistų buvo kaliniai ir bauriausiai niekinami.

Feldmaršalas Montgomery, britų didvyris praėjusiame kare, juokiasi iš NATO nutarimo Ottawoje sudaryti maišytą nuklinę jėgą.

Amerikiečių idėja, priimta Ottawoje, reikalauja, kad NATO kontroliuotų nuklinę armiją, nuklinius laivus; taipgi, kad laivų įgulas, nuklinius dalinius sudarytų visų NATO šalių žmonės.

Jis pataria vyriausybei pasakyti amerikiečiams, kad ši idėja yra gryna nesąmonė.

minklas įspūdingai atrodo. Juodo granito obeliskas su velionio atvaizdu ir atitinkamu įrašu. Paminklui projektą paruošė T. Lietuvos skulptorius Konstantinas Bogdon ir architektai broliai Nasvičiai.

L. Prūseikos paminklo atidengimo iššilmės filmavo Justas Misevičia, adv. Stefanią Masytę, Fribergas ir kiti mėgėjai.

Į iššilmių žmonių buvo atvažiavę iš: Winsconsino, Indianos, Pensilvanijos, New Yorko, Floridos, Kalifornijos, Arizonos, Arkansas, Michigan ir kitų valstijų.

Po iššilmių kapinėse, Bruzgulienės daržė įvyko piknikas. Svečių jame, be abejonės, buvo daug. Vaisinosi, šnekučiavosi, o kiti šoko.

Apie 4 valandą įvyko Clevelando Meno choro, diriguojant choro mokytoji Julijai Krasnickui, koncertas. Chorą čikagiečiai ir kitų valstijų svečiai girdėjo pirmą kartą dainuojant, tačiau jo koncertas visiems patiko. Tenka pasakyti, kad choras, savo narių skaičiumi nėra gausus, bet gražiai dainuoja. Žinoma, tai pastangų vaisius choristų, bet taipgi daug idėta darbo ir choro vadovo Juliaus Krasnickio.

Gražiai ir iškilmingai buvo atidengtas Amerikos pažangiųjų lietuvių veikėjui Leonui Prūseikai paminklas. Taipgi likusią dienos dalį suvažiavę lietuviukai nuotaikeingai praleido piknike.

— Vyšnutė

Tarybų Sąjunga pranešė, kad jos raketos, kurios buvo bandomos pastaruosiu metu, pasirodė labai sėkmingai.

Jos nulėkė 7,500 mylių distanciją ir nusileido Pacifike numatytoje vietoje.

Šios raketos bus naudojamos erdvės tyrinėjimams, satelitams paleisti, bet taip pat gali būti panaudotos ir militariniams uždaviniams atlikti. Tai yra, atominės bomboms nešioti.

Taigi, nuklinių bombų kelias dabar yra — erdvė. Toliau nieko nereiškia. Jos gali pasiekti priešą bile kurioj pasaulio dalyje.

Keisti dalykai vyksta Britų Guianoje.

Darbininkai streikuoja prieš vyriausybę, kuri stengėsi, kad kuo greičiau gauti nepriklausomybę, kuo daugiau padėti darbo žmonėms.

Kaip atrodo, tai pagrįste šio streiko yra tas faktas, kad unijos yra JAV unijų lyderių įtaikoje, o premjeras Jagan yra apšauktas marksistu. Amerikiečių unijų aukštieji lyderiai duoda į finansinę paramą kovai prieš Jagano vyriausybę.

Streikas ne tik nepakels darbininkų gerovės Britų Guianoje, bet dar gali atitolinti nepriklausomybės gavimą.

Pas

Premjeras žada savivaldybės \$400,000,000, kad sumažintu negu žiema už

Jei kurios s darbus atliks dalį skolos do

Tai pagirtu mojis. Pirma rinkimu.

Dabar liek pilniausiai pa

Miestų ir konferencijoj sisakya, kad kurie gali di pašalpa.

Tame, žino Jei bus ner ti daugiau, n duodama, tai koj.

Darbas žm

Bet, kalbar kyla klausim gaviai neišt kurie dabar

Jeigu taip t tai nieko nel

Tame ir yru Neužtenka

Tikrenybėj būtų visiems tenka pinigų kuriuos galin

Ot, jeigu ti eikvojami mi lams, eitu jv finansuoti, tu trūktų.

Pusanatro b lėtu daug ka

Visuomeni vis labiau sku tuose auga čius.

Auga vagny tuokliavimas, Nusiskysti tas negerover kitas dalykas

Jos, matot dėl to, kad v sikaltimus r gyvenimas, c lius, visokia

Vieni nusil sukurti žmon neturėdami j — gyvendam

Nesutvark kalų, niekas lio visokiems Jie yra šio:

OTAWA. ro žiniomis, j metų mėnesi nelaimėse žu

Pernai tuo

LISBON. stotyje lubo žmonių, 50 mušta ir 36 s

Pastabos

Premjeras L. B. Pearsonas žada savivaldybėms paskolinti \$400,000,000 dėl viešų darbų, kad sumažinus nedarbą pirma, negu žiema užklups.

Jei kurios savivaldybės savo darbus atliks greičiau, toms dalį skolos dovanos.

Tai pagirtinas premjero užmojis. Pirmas geras žygis po rinkimų.

Dabar lieka savivaldybėms piniausiai pasinaudoti tuo.

Miestų ir miestelių majorų konferencijoj Toronte buvo pasisakyta, kad visi pašalpagaviai, kurie gali dirbti, atidirbtų už pašalpą.

Tame, žinoma, nieko bloga. Jei bus nereikalaujama dirbti daugiau, negu kad pašalpagaviai neišstums iš darbo tų, kurie dabar dirba?

Darbas žmogaus nepagadins.

Bet, kalbant apie darbą, tuoj kyla klausimas, ar tie pašalpagaviai neišstums iš darbo tų, kurie dabar dirba?

Jeigu taip atsitiktų, tai miestai nieko nelaimėtų.

Tame ir yra visa bėda. Neužtenka visiems darbo.

Tikrenybėje, žinoma, darbo būtų visiems per akis. Neužtenka pinigų visiems darbams, kuriuos galima būtų dirbti.

Ot, jeigu tie pinigai, kurie iš-eikvojami militariniams reikalams, eitų įvairiems darbams finansuoti, tuomet darbo nepitrūktų.

Pusanatro bilijono dolerių galečių daug ką padaryti.

Visuomeninės organizacijos vis labiau skundžiasi, kad miestuose auga nusikaltimų skaičius.

Auga vagystės, plėšimai, girtuokliavimas, paleistuvystė.

Nusiskųsti, tai lengva, bet tas negeroves pašalinti, tai jau kitas dalykas.

Jos, matote, auga labiausiai dėl to, kad vienus stumia į nusikaltimus nedarbas, sunkus gyvenimas, o kitus — perteklius, visokia prabanga.

Vieni nusikalsta negalėdami sukurti žmoniškesnį gyvenimą, neturėdami jokios vilties, o kiti — gyvendami pertekliuje.

Nesutvarkius socialinių reikalų, niekas negalės pastoti kelio visokiems nusikaltimams.

Jie yra šios santvarkos liga.

OTAWA. — Statistikų biuro žiniomis, per pirmus tris šių metų mėnesius Kanadoje auto nelaimėse žuvo 621 asmuo.

Pernai tuo metu žuvo 545.

LISBON. — Čia gelžkelio stotyje luboms nupuolus ant žmonių, 50 asmenų buvo užmušta ir 36 sužeisti.

Britų komikai Sid James ir Tony Hancock, kurie matomi ir ant Kanados televizijos. Jie bus girdimi ir ant radio penktadienio vakarais vasaros metu. Jie moka juokinti žmones.

Ką Kiti Rašo

Geras žingsnis

Iš Londono pranešama, jog grupė Amerikos Legiono narių, vadovybėje Paul Griffith, buvusio gynybos sekretoriaus (ministro) padėjėjo, dabar Amerikos Legiono prezidento, atvyko į Maskvą pasitarimams su TSRS karo veteranais.

„Mes atvykome Tarybų Sąjungon su gerom intencijom — plėsti ryšius su tarybiniais karo veteranais, glaudžiau su jais susirišti“, pareiškė Legiono prezidentas TASS'o korespondentui.

Griffith taipgi yra galva organizacijos „Hands of Friendship“ — Draugingumo Rankos.

Amerikinėje spaudoje ta žinia visai menkai pažymėta ir tik keliuose laikraščiuose. O tai yra labai svarbi žinia.

Amerikos Legionas ligi šiol laikėsi kraštutiniai konservatyvės jei ne reakcinės politikos. Ši misija į TSRS rodo žymų pasikeitimą legione, ar bent dalyje jo vadovybės.

Amerikos Legiono geresni santykiai su TSRS karo veteranais bus geras, sveikintinas žingsnis. Karo veteranai gerai žino ką reiškia karas. Jie taipgi turi įtakos visuomenėje, ypačiai kariavę prieš fašizmą veteranai.

Jei TSRS ir Amerikos karo veteranai sutiks ir laikysis už taiką, karo kurstytojams bus daug sunkiau sukurti naują karą.

— Vilnis

Diskusijos Clevelande

Neseniai Clevelande buvo sukvietas ten gyvenančių lietuvių susirinkimas. Įvyko gyvos diskusijos lietuviškomis temomis. Kalbėjo J. Smetona, Rim-

vydas Šilbajoris, J. Algis Kasulaitis. Smetona liūdnei pastebėjo, kad, jo nuomone, Lietuva, tokia kaip jis norėtų, tegalima sugriuvus Tarybų Sąjungai. Idomiau šnekėjo jaunas Šilbajoris, dėstęs Oberlino kolegijoj. Jis siūlė lietuvių išsilaisvinimą pirmoj eilėj sieti su paties lietuvių žmogaus sukultūrėjimu — išsilaisvinimu nuo melo, tapimu kilniu žmogum Amerikiečiams lietuviams Lietuva turi tapti dvasine vertybe. O tai įgalinti būtina suprasti praeitį, kritiškai vertinti dabartį ir saugotis iliuzijų apie ateitį. Šilbajoriui visi šie tušti plepalai „mes grįšime“, „mes esame geriausi iš geriausių“, „esame politiniai bėgliai“ yra beverčiai. Amerikos lietuvių privalą būti šviesuoliais, nebijančiais moralinės atsakomybės. Atbukusiais protais, neapykanta visiems kitiems, netolerancija, jokia tauta toli nepažengs.

— A. Išlaužas

Frontininkų diktatūra

Iš visų Amerikon suvažiavusių „dipukų“ bene karingiausi vad. frontininkai. Tai katalikiški žmonės, kurie hitlerinės okupacijos laikais Lietuvoje piovėsi su voldemarininkais dėl valdžios. Taip bent rašo brošiūra „Nazi War Criminals Among Us“.

O kad jie tikrai karingi, liudija jų veikla Amerikoje. Štai kaip apibūdina juos kažkoks „Patriotas“ š.m. gegužės 20 d. „Naujienose“, kalbėdamas apie naujųjų ateivių organizaciją, vadinamą „Bendruomenė“:

„Faktai liudija, kad fronto žmonės alina ir skurdina visiems priklausantią Bendruomenę savomis diktatūrinėmis

užgaidomis... Jie jau visiškai paneigė Bendruomenėje nepartinio žmogaus žodžio laisvę, ne jų žmogui neduoda progos įnešti į Bendruomenės gyvenimą savo įnašą. Partinės taktikos sumetimais kai kurie partijos vadai ir vadukai į priešą išstūmė savo marionetes, o patys oficialiai laikosi nuošaly, bet kiekvieną žmogų stebi, kiekvieną jo žodį ir veiksma pasveria ant partinių svarsčių. Jei tik partijai nenaudingas, tuojau ir paleidžia paniekos ir šmeižtų bangas ant to, ir pila, kol jį parmuša ir sulygina su žeme“.

Kad tai tiesa, „Patriotas“ pateikia frontininkų diktatūros pavyzdžius iš Čikagos, Los Angeles, Klevelando, Cicero...

O va, kaip frontininkai tvarko Bendruomenės suvažiavimus:

„Apylinkių valdybų suvažiavimas: apylinkių atstovam pranešimai daryti neleidžiami. Atseit, jūs ten pieškos tik klausykite, ką sakome ir įsakome, klausykite išmintingųjų, o jūsų sapaliojimas tai tik bereikalingas laiko gaišinimas... Štai kaip jau visi svarbieji partijos reikalai bus baigti dėstyti, jei dar nebūsute pavargę po šešių-aštuonių valandų laiko besitęsiančio susirinkimo, tai klausimų ir sumanymų punkte galėsite vienas su kitu dar pasišneketi, savo bėdomis ir vargais pasidalyti?“

Žinoma, patys frontininkai save laiko demokratais. Vadinamaisiais „autoriteto demokratams“, kaip Portugalijos Salazaras, arba Ispanijos Franko...

— N. Noragas

Juos baugina

Kodėl lietuviškieji nacional-socialistai taip įmiršo? Juos baugina šmėkla — Hitlerio ir jo talkininkų likimas...

Ant pažangiečių jie ugnim spiaudo. Reikalavimas patraukti atsakomybėn karo kriminalistus, jiems „šmeižimas patriotų“.

Ne mes juos kaltiname, o tie, kuriems jie nusikalto: Lietuvos, Ukrainos, Jugoslavijos, Lenkijos, Rumunijos liaudis! Tegul jie savo „nekaltybę“ įrodo ne tų kraštų kilmės Amerikos piliečiams, o kiekvienas savo prasikaltimo vietoje!

Baugina lietuviškuosius „veiksnius“ ne vien Amerikos pažangiečių veikla prieš karo kriminalistus mūsų tarpe, o ir pastarųjų dienų įvykiai jų pašlovintoje Vakarų Vokietijoje.

Ten tik užsibaigė ilgas teismo procesas prieš virš 20 hitlerinų žudikų. Visi patupdyti kalėjiman. O juk ir jie, kaip nacionalistų vadinamieji lietuvių „patriotai“ per eilę metų maskavosi vokiškais patriotais.

Jie žudė tik žydus ir komunistus...

— L. Jonikas

ŠYPSENOS

Geros naujienos

Žmogus paskambino ligoninėn ir pasiteiravo, kaip pono Baumgarteno sveikata.

„O, jis daug geresnis“, buvo atsakymas.

„Labai gerai“, atsakė klausėjas. „O kada jis galės aplieisti ligoninę?“

„Aš neturėčiau to sakyti, bet yra tikimasi, kad jis galės išeiti už poros dienų“, atsakė slaugė.

„O gal jūs norėtumėt pasikalbėti su ponu Baumgartenu?“

„Ne. Matote, aš esu tas pats Baumgartenas. Gydytojai nenori man nieko sakyti apie mano sveikatą“.

—o—
Nudavimas neapsimokėjo

Laikraštyje mačiau, kad tavo turtinga teta mirė, užsiminė mergina vaikiniui.

„Taip. Ir atsitik tu man taip. Per paskutinius aštuonis metus nudaviau, kad aš labai myliu jos kates, kad ji neužmirštų manęs...“

„Aš esu tikra, kad ji neužmiršo“.

„Taip. Paliko mano globai visas savo kates“.

—o—
Turi džiaugtis

„Mūsų bosas tikras žiopylis“, juokėsi vyras žmonai. „Nežinia, kaip jis išsilaiko biznyje“.

„Tai džiaukis, kad jis žiopylas“, pareiškė žmona. „Jeigu jis būtų gudresnis, tai tu netektum darbo“.

Kas Keturias Sekundės Elektros Skaitiklis

VILNIUS. — Žymiai palengvino daug darbo reikalaujantį procesą mechanizuota įtampos ričių vyniojimo linija, įrengta Vilniaus elektros skaitiklių gamykloje. Jos konstrukciją paruošė inžinierius Aleksandras Kazakevičius.

Liniją pagamino naujos technikos kolektyvas. Pagal įmonės konstruktorių brėžinius cechas šiemet automatizavo ruošinių padavimą prie sriegimo staklių, pagamino automata srovės ritėms vynioti, įrengė gatavai produkcijai iš sandėlio į mašinas pakrauti ir kitus įrengimus, leidžiančius sumažinti darbo sąnaudas.

Įmonėje automatizuoti ir mechanizuoti visi pagrindiniai gamybos procesai. Konvejeriuose surenkami ir reguliuojami svarbiausieji mazgai, apdorojami cokolis ir dangtelis, o taip pat galutinai komplektuojami ir įpakuojami skaitikliai.

Aukštas automatizavimo ir mechanizavimo lygis leido nuo septynmečio pradžios daugiau kaip pustrėčio karto padidinti produkcijos išleidimą. Dabar nuo konvejerio kas 4 sekundės nuimamas gatavas elektros skaitiklis.

Montrealo žinios

Pašalpinės mitingai vasarą

Montrealo Lietuvių Sąjūdo ir Dukterų Pašalpinė Draugija, kaip matyti iš išsiuntintų nariams laišku, vasaros metu pakiečia savo mitingus iš sekmadienių į ketvirtadienius. Kad nariams būtų lengviau atsiminti, valdyba pasirūpino, kad mitingai vyktų kiekvieno mėnesio antrą ketvirtadienį (panašiai, kaip kad žiemos metu būna kiekvieną antrą sekmadienį), Klubo svetainėje, 8 val. vakarais. Taip, pav., pagal naują datą, pirmas mitingas įvyks birželio 13 d. ir t.t.

Susiorganizavo anti-nuklinis komitetas

Šiomis dienomis čia susiorganizavo anti-nuklinis komitetas, kurio tikslas, kaip inicialis pareiškimas sako, nuolatos informuoti Kanados valdžią apie atsinešimą linkui nuklinių ginklų provincijos draugijų grupių ir visuomenės bendrai.

Komiteto vadovybę sudaro "Action Nationale" mėnesinio žurnalo atstovas F. A. Anger, Montrealo universiteto studentų generalinės asociacijos — M. Coualt, Kvebeko Darbininkų Federacijos — R. Prevost, Nebažnytinio Francūzų judėjimo — A. Morel, Moterų Balso — Mrs. T. Casgarin ir Mrs. S. Viau, Būrimosi už tautinę nepriklausomybę — Mrs. T. Guerin, Nacionalės Amatų Unijų

Konfederacijos — J. P. Lefebvre, advokatas R. Chaloult, La-Pressé gaspadorius redaktorius G. Pelletier, leidėjas J. Hebert ir kun. A. Lafortune.

Į organizatorių - pritarėjų sąrašą įeina visa eilė plačiai žinomų asmenų, įskaitant francūziško Montrealo universiteto aukštus pareigūnus, kunigus Abbe Louis O'Neil ir Gerard Dion.

Pareiškimas sako, kad komitetas nesikiš į esančių grupių veiklą, o apsirubežiuos tik informavimu valdžiai ir visuomenei.

Pirmas steitmentas, paruoštas išleidimui, sako: "Mes nenorime, kad Kvebekas po imperialinių karų ir konskripcijos 1917 m. ir 1944 m. vėl būtų įtrauktas į militarines pinkles, kurios bus nutartos kitų". Ir dar prideda: "Jungtinių Valstijų vyriausybė tur būt Kanadą tikrai laiko savo satelitu, kadangi sutinka su mumis dalytis savo nukliniais ginklais, 'privilegija', ką nuolatos atsiskaito padaryti su kitomis nepriklausomomis valstybėmis".

Išvažiuo į svečius

Ona Kielienė, kurios dukterė Nellie Mitkuvienė svečiavosi čia, išvažiuojant namo į Jungtines Amerikos Valstijas palydėjo dukterį ir ten mano kokią laiką pasisvečiuoti.

Apsivedė

Gegužio 25 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą — apsivedė Juozas Mockevičius su Jane Jurgickyte. Po vedybinių apeigų, jaunavedžiai išvažiuo "medaus mėnesį" praleisti kur tai į Jungtines Valstijas.

Serga

Liudas Skripka, kuris jau gana seniai nesijaučia sveikatoje gerai, dabar vėl susirgęs visiškai. Gydytojo priežiūroje gydomsi namuose.

Ieva Makusienė susirgusi ir paguldyta ligoninėje. Tačiau, gaila, neteko patirti kurioje ligoninėje.

Padėka

Tebūna leista man šiuomi išreikšti nuoširdžiausią mano padėką visiems mano geriesiems prieteliams, kaimynams ir draugams, kurie taip skaitlingai ir prielankiai mane aplankė sunkioje mano ligoje. Tai buvo sutvirtinimas mane dvasioje ir tas žymiai man palengvino pasveikti. Aišku, visų mane lankusių aš negaliu išvardinti, bet noriu paminėti bent tolimuosius, tai Marozus iš Miami, Fla., ir Beniusius iš Michigan, JAV, kad mane prisiminė ligoje. Dar kartą ačiū visiems ir visoms.

J. Knystautas
Montreal, Que.

Raudonas Antpludis

Floridos pakraščius dažnai kamuoja raudonas antpludis. Neįsivaizduokit, kad tai komunistai. Bet jis nemažiau nepatinka turčiams, kurie patronizuoja Floridą. Turistų biznesas Floridos jūrankos pakraščiuose labai susirūpinęs tuo raudonuoju antpludžiu. Jis reikalauja ketvirtadali milijono dolerių kovai su tuo antpludžiu. Ir kas gi tas raudonasis antpludis?

Raudonąjį antpludį sudaro vienacelės vandeninės gyvybės. Kartais susidaro joms labai geros sąlygos ir jos taip sparčiai dauginasi, kad didžiausius vandens plotus nudažo. Kai jų atsiranda labai daug, tai vanduo atrodo ružavas. Dėl to ir vadinama raudonuoju antpludžiu.

Vasarotojams nemalonu vienas, kad vandenyje tiek daug tų mažų gyvybių. Jos daro vandenį glitų, lyg muiluotą. Tas, žinoma, dar tik pradžia bėdos. Žuvys, patekusios į šį raudoną antpludį, greitai pastampa. Tikėsit ar ne, šie maži vienaceliai gyvūneliai pražudo kelių šimtų svarų žuvį, didelius turklus ir kitus gyvūnus. Mažesnių žuvų kartais tiek nudvešia, kad vanduo užverčia jomis pakrasčius taip, kad su buldozeriais reikia jas valyti.

Šios vienacelės gyvybės ir žuvys, kai jos pradeda pūti, su-

MIRUS LIETUVOJE

Kamilei Spaičienei

Mes reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą velionės sūnui Mečislovui Spaičiui, gyvenančiam Montreale, ir sūnui Pranciškui, gyvenančiam Lietuvoje, taipgi visiems jos giminėms ir artimiesiems.

S. K. Sagaičiai	A. F. Šiuplevičiai
K. Ažuolaitis	P. Spaičys
A. J. Lesevičiai	P. Petrusis
A. J. Urbanavičiai	J. Sartanavičius
M. M. Gudai	J. A. Vaitekūnai
A. Liokaitis	A. S. Pečiulaitis
U. S. Doveikai	J. F. Kaušakiai
V. Sapkauskas	K. Žekonis
S. Jazminskas	P. L. Kisieliai

Montreal, Que.

kelia dujas, kurios vėjo nešamos plaukia į sausžemį. Daugeliui žmonių nuo šių dujų pradeda perštėti akis, kiti gauna nosių uždegimus, kitiems išsukia kosulį.

Praėjusią žiemą šis raudonasis antpludis buvęs gana didelis. Jis apėmęs pakraštį nuo Naples iki Tampos. Tai sudaro apie 200 ilgio ruožą. Balandžio mėnesį vanduo išplovė ant kranto penkias taip vadinamas jūrų karves, sveriančias po 400 svarų, prie Fort Mayers.

Pakrautėse rasta nemažai išdvesusių paukščių ir žvėrių. Manoma, kad jie ėdė padvėsusių žuvų. Rasta padvėsusių rakučių, oisterių ir kitų gyvūnų.

Šis raudonasis antpludis pasireiškia ne vien Floridos pakraštyje. Pasitaiko prie Japonijos, Kalifornijos ir kitose vietose.

Naujas Agronomų Būrys

KAUNAS. — Lietuvos Žemės ūkio akademijoje 61 absolventui — neakivaizdininkui buvo įteikti diplomai. Agronomo specialybę įsigijo daugelis kolūkių pirmininkų, tarybinių ūkių direktorių, gamybinių valdybų darbuotojų.

— Mes gavome diplomus tuo metu, kai partija iškėlė uždavinį specializuoti žemės ūkį. Mes stengsimės šiam svarbiam reikalui panaudoti įgytas žinias ir patyrimą, — kalbėjo absolventas, Radviliškio gamybinės valdybos Cerniachovskio vardo kolūkio pirmininkas A. Onaitis.

Absolventams sėkmės darbe ir gyvenime palinkėjo profesorius J. Kriščiūnas, akademijos rektorius Z. Urbonas ir kiti.

WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždaugalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
3997 St. Lawrence Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuoti, skubiai ir

URMO KAINOMIS
(30-40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMUM UŽSAKYMUS
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams

CH. KAUFMANAS
Buv. Audinių fabriko Litéx Kaune vedėjas
KALBAME TIKRAI LIETUVISKAI

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks
199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas: OR. 4-7578

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malnoma pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service
1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Mums įėjū nekreipė dėn svetimi, iš ki buvo apsipra kėliais. Pakl kutį brazilie vių. Jis parv buto pravira kai pasigyre vis". Mes brazilietį tai lietuvišką sa kažką portu jo ir, maty prantam, nu gi suėjom į

Kaip visu se, taip ir č lubų ir taipgi veik kaip daržinė tėje stalo sė negras brazi jį, gana sim jė, dviese flirtavo. Įėjū susigėdo ir nuo kito, o n esam. Tuo r jo senyva m dē, anykštiet tē jį mums b paskūi dukte tis.

Pilkienė Ji tuoj iškv ir pradėjo k ką. Aš prisli Pilkienės du juos. Man b tuvatė rimt negru. Jo v. das. Pastet prastai kalb kreipėsi į m dar labiau j juo susidomi

Pasirodė, l fabetes, bet r ties jaunuol išmoko per t draugavęs su mos lietuviš ma, lietuvi laisvai, bet l gu mes, lietu Lietuvių pag įsisavinęs ir mis ir savo s ras lietuvis.

Man rūpėj tē, kaip jį j negrą, bet n įžeisti. Bet j rūpi, ir pasal toms moteris kesni, negu jį papasako, zendoje net draugaujantė viena, Mekež si ir labai gr Tačiau jaun brazilietės p pančios prie drovios, ir lie tinką.

Nežinau, staiga paskl

S. J. JOKUBKA

Kavos Plantacijose

Ištrauka iš atsiminimų "Valdžios Lėšomis"

(Tąsa)

Mums įėjus į fazendą, niekas nekreipė dėmesio į tai, kad mes svetimi, iš kitur. Vietos žmonės buvo apsipratę su tokiais atvykėliais. Paklausėm jauna, smulkią brazilietį, kur rasti lietuvių. Jis parodė ranka į vieno buto praviras duris ir lietuviškai pasigyrė: "Aš irgi lietuvis". Mes nustebom, išgirde brazilietį taip gražiai ištariant lietuviškai sakini. Paskui jis dar kažką portugališkai sumurmėjo ir, matydamas, kad nesuprantam, nuėjo savo keliu. Mes gi suėjom į parodytąjį butą.

Kaip visur kavos plantacijose, taip ir čia kambarys buvo be lubų ir be grindų. Baldų taipgi veik nebuvo — atrodė kaip daržinė. Už stovinčio kėdėje stalo sėdėjo dailus jaunas nebras brazilietis ir vyresnė už jį, gana simpatiška lietuvaite. Jie, dvišė pasilikę, namuose, flirtavo. Įėjus mums vidun, jie susigėdo ir pašitraukė vienas nuo kito, o mes pasisakėm, kas esam. Tuo metu iš kažkur įėjo senyva moteris, kaip pasirodė, anykštietė, Pilkienė. Pristatė ji mums būsimą žentą negra, paskui dukterį ir paprašė sėstis.

Pilkienė buvo plepi moteris. Ji tuoj iškvotė viską apie mus ir pradėjo klausinėti apie kitką. Aš prisilinkau prie negro ir Pilkienės dukters ir užsėkėm juos. Man buvo keista, kad lietuvaite rimtai susidraugavo su negru. Jo vardas buvo Arnaldas. Pastebėjęs, kad aš labai prastai kalbu portugališkai, jis kreipėsi į mane lietuviškai. Aš dar labiau nustebau ir rimtai juo susidomėjau.

Pasirodė, kad Arnaldas alfabetas, bet nepaprastos atminties jaunuolis. Lietuviškai jis išmoko per tris mėnesius, susidraugavęs su Pilkiute ir su Limos lietuvišku jaunimu. Žinoma, lietuviškai jis nekalbėjo laisvai, bet kur kas geriau, negu mes, lietuviai, portugališkai. Lietuvių papročius taipgi buvo įsisavinęs ir elgėsi su žmonėmis ir savo sužadėtine kaip tikras lietuvis.

Man rūpėjo paklausti Pilkiutę, kaip ji jaučiasi, įsimylėjusi negra, bet nedrįsau, bijojau ją įžeisti. Bet ji suprato, kas man rūpi, ir pasakė, kad negrai baltoms moterims kur kas nuolankesni, negu balti vyrai. Toliau ji papasakojo, kad Limos fazendoje net kelios lietuvaiteš draugaujantios su negrais, o viena, Mekežiūtė, jau ištekėjusi ir labai gražiai sugyvenanti. Tačiau jaunuoliams lietuviams brazilietės merginos "nelimpančios prie širdies": jos labai drovios, ir lietuviams tas nepatinka.

Nežinau, kokių būdu, bet staiga pasklido gandas, kad

pas Pilkas yra lietuvių svečių iš kitos fazendos. Bematant prigužėjo pilna troba vyrų, moterų ir jaunimo lietuviškais veidais. Sveikinomės lyg seniai nesimatę artimi pažįstami. Gal nėra malonesnio dalyko pasaulyje, kaip svetimame krašte, tarp svetimų, sutikti žmogų iš savo krašto. Kiek džiaugsmo, kiek nuoširdumo! Kas tą viską gali aprašyti?

Kol išpasakojom, kas iš kur kilęs Lietuvoje, praėjo geras pusvalandis. Pasikalbėjom dar truputį, ir visi pradėjo kvieisti į svečius. Nutarėm aplankyti visus iš eilės. Visi Limos lietuviai, kur tik ėjom, gyveno tokiuose pat tipiškuose kavos plantacijoms butuose, kaip ir mes Santa Marijos fazendoje: be lubų, be grindų ir be langų. Iš neobliuotų lentų sukalti stalai, pasieniuose ilgi suolai ir lovos — visa buvo pasidaryta savo rankomis, kaip kas išmanė ir sugebėjo.

Tose prirūkusiose daržinėse nesimatė jokių papuošimų: nei staltiesių ant stalų, nei gėlių, nei paveikslų ant pašienu sienų. Visi gyveno tik laikinai. Kiekvienas manė užsidirbti centą kitą ir kuo skubiausiai sprukti kur nors kitur, kur geresnės gyvenimo sąlygos. Tik poros lietuvių šeimų butuose pastebėjau ant sienų šventųjų paveikslus, atsivežtus iš Lietuvos, apkaistytus jau nuvytusiomis kavos medelių šakutėmis. Išsikalbėjus paaiškėjo, kad tik tos dvi šeimos Limos fazendoje esančios religingos, o kiti visi laisvamaniai ir skeptikai. Lietuvoje visi buvę parapijonys ir vaikščioję į bažnyčias, nes tokia buvusi mada, o, be to, Lietuvoje netikėti dievą buvę labai pavojinga, klebonas būtų įskundęs žvalgybai. Gi Brazilijoje kunigai nesilanko pas plantacijų darbininkus, nes nieko iš tų vargšų žmonių negauna, tai niekas ir neverčia čia tikėti.

Tačiau kavos plantacijų braziliečiai — tikintys. Jie tiki dievą, nes nežino audrų, ligų ir kitokių nelaimių priežasčių. Apie tikėjimo dogmas, biblijos pasakas jie tačiau veik nieko nėra girdėję. Daug braziliečių savo gyvenime nėra matę kunigo. Kavos plantacijose kunigas mirtų badu, todėl jis ir nesijaudina, kad tos alkanos avėlės apsieina be jo. Bažnyčių ir koplyčių kavos plantacijose daug, bet jas pastatė ne darbininkai, o dievobaimingi plantatoriai ar turtingi administratoriai. Bet kadangi kunigams čia nėra iš ko pragyventi, tai tos bažnyčios ir koplytėlės tuščios, apaleistos. Brazilijoje apie penkiasdešimt milijonų gyventojų, o kunigų vos pora — trejetas tūkstantėlių.

Svečiavausi pas vieną aukštaitį iš Zarasų apskrities. Išsi-

kalbėjom, kad jis gaunąs laiškus iš San Paulo, iš savo pažįstamų, kurie ten įsikūrė ir gyvena kur kas geriau, negu gyvena kavos plantacijose. Buvo įdomu pasiinformuoti apie San Paulo mieste gyvenančius lietuvius, nes aš irgi laukiau progos sprukti iš kavos plantacijų. Aukštaitis net davė man to savo pažįstamo, gyvenančio San Paule, adresą.

— Jei nuvažiuosi, nepamiršk parašyti, — paprašė. — Mums čia gal reikės kęsti dar metus, kol išsikasm iš skolos.

Abejau, ar bent vienas lietuvis buvo nutaręs likti kavos plantacijose visą savo gyvenimą. Su kuriais tik atviriau teko išsikalbėti, visi buvo pakilę važiuoti į San Paulą. Jeigu gyveno dar čia, tai tik todėl, kad neturėjo už ką nuvažiuoti ar buvo prasiskolinę fazandai ir todėl pririšti.

Temstant pasigirdo lietuviškos armonikos tiriavimas. Tai Limos fazendos lietuvių jaunimas pradėjo lietuvišką vakarušką. Netrukus ir aš buvau pakviestas. Nuėjus susipažinau su susirinkusiais vaikinais ir merginomis. Linksminomės, kaip Lietuvos kaime. Arčiau susipažinęs, papasakojau, kad pas mus, Santa Marijos fazendoje, yra pulkas lietuvių, bet neturim muzikos, tai linksminamės kartu su braziliečiais, kurie mums paskambina gitara. Keli vaikinai pasisiūlė kokią šeštadienio vakarą ateiti pas mus pavakaruoti. Prižadėjau priimti kuo puikiausiai, tik prašiau, kad atsivestų ir muzikantą.

Kažkas pašnibzdėjo man į ausį, kad apie dvyliktą valandą nakties iš fazendos bėgs dvi lietuvių šeimos. O iš Limos lietuviams buvo sunku išbėgti: juos saugojo, šnipinėjo ir uostinėjo keli administratoriai, parsidavę lietuviams. Vienas iš tų parsidavėlių buvo rokiškėnas Umonis. Jo troboje, tarp kitko, kabojo šventųjų paveikslai, atsivežti iš Lietuvos.

Umonis Limos fazendoj gyveno jau antri metai. Kai jis atvažiavo, čia nebuvo nė vieno lietuvi. Greitai pramokęs vietinės kalbos, jis pradėjo kalbėti administratoriui, kad galys prikviešti iš Lietuvos darbininkų, kiek tik fazandai reikią. Administratorius mieliai priėmė Umonio pasiūlymą ir prižadėjo už tai atsilyginti. Ir Umonis ėmė rašyti Lietuvon laiškus, piešdamas Braziliją kaip aukso šalį. Girdi, tik važiuokite pas jį nurodytu adresu, nė vienas neapsigausite. Jis gyrėsi turįs jau daugiau kaip tuziną kiaušelių, porą karvių, arklių, puskapi vištų ir kitokių gėrybių.

Žmonės sako, kad Umonio laišku Rokiškio apylinkėse žmonės važiuodavę pasiskaityti pas jo seserį iš už keliolikos kilometrų. Užsirašydavo jie jo adresą ir, išvažiuodami Brazilijon, svajodavo nuvažiuoti pas Umonį — buvo tikri, kad ten neprazus.

Kai imigracijos biuras iš San Paulo pradėjo siųsti lietuvius į

Limos fazendą, administratorius Umonį paskyrė prievaizdu, o vėliau pasamdė šnipinėti savo tautiečių, kad prasiskolinusieji nepabėgtų. Jis darė tai atvirai, ir kiekvienas Limos lietuvis žinojo, kad Umonis — administratoriaus šnipas.

Mums vakaruojant ir linksminantis, jis irgi slankiojo aplink, kelis kartus buvo priėjęs ir prie manęs neva pasikalbėti apie gyvenimą Santa Marijos fazendoje. Bet kadangi buvau įspėtas, jis man buvo tik šlykštus šliužas. Umonio veidas buvo susisukęs ir raukšlėtas, už diržo jis turėjo užsikišęs blizgantį vokišką revolverį ir rūkė savo darbo popirosą, susuktą į kukurūzo lapą. Skrybėlę jis dėvėjo brazilietišką, plačiu bryliu, bet žiponas ir kelnės tebebuvo lietuviškos.

Tuo tarpu fazendoje staiga kilo sumišimas. Išsigandę braziliečiai pradėjo lakstyti ir kažką erzėti tamsoje. Senesnio amžiaus lietuviai taipgi buvo išsigandę ir, atbėgę vakaruškon, varė dukras ir sūnus kuo skubiausiai namo. Umonis krūptelėjo ir bematant dingo. Nepraėjus nė minutei, Umonis ir dar keli braziliečiai, sėdė ant arklių, išdūmė į laukus, kaip kazokai.

Pasigirdo kalbos, kad lietuviams užmušė brazilietį. O buvo štai kaip. Prasiskolinusios fazandai dvi lietuvių šeimos, pasinaudodamos tuo, kad jaunimas linksminosi vakaruškoje ir Umonis sukinėjosi aplink mus, svečius, pasiryžo bėgti miškan anksčiau, negu buvo suplanuota. Tuoj už fazendos juos sulaukė brazilietis sargas, Umonio sebras. Matyt, vienas iš bėgančių lietuvių kaukštelėjo sargui per galvą, ir tas apsvaigęs nuvirtė.

Ar ilgai jis gulėjo patvoryje, žolėse, sunku paskyti, bet kai atsivirduliuo į fazendą su pramuštu smilkinu, pabėgusieji lietuviai buvo jau toli. O gal jie buvo arti, pasislėpę kur nors krūmuose, bet žinau, kad Umonis su pulku kapangų grįžo nieko nepešę. (Kapanga — fazendos bei plantacijos savininko samdomas darbininkų prižiūrėtojas, kartu einąs policininko ir budelio pareigas.)

Vėliau, gyvendamas San Paulo mieste, girdėjau, kad iš Limos per metus kitus išlakstė visi lietuviai. Umonis liko vienas, nebeturėjo ko šnipinėti ir administratoriui buvo neberekalingas. Jis irgi išvyko iš plantacijos, bet į San Paulą neatvažiavo — gėdinosi susitikti savo pažįstamus, kuriems Limoje stengėsi užnerti kilpą ant kaklo.

Baigėsi jau trečias mėnuo, o mes dar nė karto nebuvo gavę algos. Iš fazendos krautuvės skolon gaudavom visko, ir administratorius aiškinosi, kad išmokėsiąs viską vienu kartu, kai baigsim rašyti kavą. Jautėm, kad mums ruošiamos kilpos, bet stengėmės kiek galima labiau taupyti ir kuo daugiau sia dirbti, kad tik neprasiskoli-

nus. Tačiau, kai uždarbis nevilioja, žmogus ne visuomet pajėgia spautis prie darbo. Dažnai šeštadieniais "užšvėsdavom" nuo pusės dienos, patin giniaudavom keletą valandų.

Vieną šeštadienį sėdėjau tarpdury ant slenksčio, ką tik išsiprausęs dideliame šalto vandens bliūde, basas ir vienmarškinis. Tropikų saulutė, baigdamas pasislėpti vakaruose už aukštų kalnų viršūnių, žerėjo auksinėmis spalvomis. Santa Marijos fazendoje buvo tylu ir ramu. Tylos netrikdė nei vištos, nei kiaulės. Tik vienintelės ožkos dar nemiegojo. Darbininkai, grįžę iš kavos laukų, vakarieniavo.

Saiga pamačiau toli ganyklose iš už kalno išlendant pulkelį europietiskai apsirėdžiusių vyrų. Vieni buvo vienplaukiai, kiti užsidėję lietuviškas kepure. Supratau, kad tai Limos lietuviai vaikinai ateina pas mus pasilinksinti šeštadienio vakarą, kaip buvo žadėję.

Šokau apsirėdyti šventadieniškai ir pasiruošti priimti, pavaisinti juos. Iš Petraičių atbėgo uždusęs berniukas pasakyti, kad ateina svečiai — Petraitytės irgi, matyt, pastebėjo ateinančius. Pastebėjo ir kiti lietuviai.

Svečiams prisiartinus, staiga pasigirdo sutartinė "Kai aš turėjau kaime mergelę". Iš keturiolikos jaunų vyrų krūtinii besiveržianti daina aidėjo tolyn kalnų viršūnėmis ir neaprepiamais kavos medelių laukais. Aidėjo ji nuostabiai. Čia nei žmoanės, nei šunys, nei seni medžiai, nei plikos kalnų viršūnės nebuvo nieko panašaus girdėję. Išbėgo iš savo lindynių darbininkai braziliečiai, italai, portugalai ir negrai, nustebę dairėsi, nesuprasdami, kas čia atsitiko. Šunys, paspraudę uodegas, spruko į laukus. Vištos pabudo ir pradėjo kudakuoti, kiaulės išsigandusios susispaudė patvoriuose ir lipo viena ant kitos, nerasdamos sau vietos. O lietuviška daina aidėjo. Aidėjo pirmą kartą Santa Marijos kavos plantacijoje iš keturiolikos jaunų vyrų krūtinii.

Tuo tarpu pačiame gyvenvietės gale, pas Petraičių kaimynus Kūlius, buvo bimirštanti dviejų savačių dukrelė. Motina draskėsi, matydama mirštantį ir negalintį numirti kūdikį. Išgirdusi ateinančių iš Limos vaikinių dainą, ji neišlaikė susijaudinimo ir, prakaito išmušta, nualpo. Senis Kūlis užpylė ant jos šalto vandens, paguldė lovon ant palaidų kukurūzų lapų. O kūdikis vis negalėjo numirti, tąsėsi ir vartė baltas akutes, kartas nuo karto praverdamas pamėlusias lūpytes.

Mums tai buvo prasta naujiena. Kaip dabar mes, jaunimas, linksminsimės, kai už valandos kitos turėsime fazendoje šermenis? Nusiminė svečiai, nusiminėm ir mes.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio (June) 13 d., 7.30 val. vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti. Nariai negavusieji knygų už praeitus ir šiuos metus, prašome atsiimti jas ar praneškite per ką kitą jums jas perduoti. Jei dar kurie neužsimokėję narines duokles už šiuos metus, tai labai prašome tą atlikti šiame susirinkime.

Kuopos valdyba

Gražūs filmai

Sekmadienį, birželio 9 dieną, 8 valandą vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., Labor Film Committee rodys gražų filmą "South of the Earth".

Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti. Laisva įžanga.

Rengėjai

Išnuomavimui

Išnuomojamas apartamentas iš 2 didelių kambarių ir virtuvės ant trečio aukšto, 129 Havelock, netoli Bloor ir College, prie parko, privatiškame name. Tel. LE. 4-0519.

Paieškojimas

Paieškau Povilo ir Adomo Šležų, latvykusių į Kanadą apie

Toronto Lietuvių Moterų Klubu

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, Birželio 9 dieną

Ant Draugų Gaučių Farmos

Gera proga praleisti dieną šviežiame ore, susitikti pažįstamus, pasikalbėti.

Kadangi ant šviežio oro būna geras apetitas, tai nepamirškite pasiimti užkandžių.

Važiuojant reikia imti Highway 11 ir važiuoti iki Churchill. Už Churchill sukti į dešinę pasiekus pirmą kelią (5 koncesiją) ir važiuoti linkui ežero. Pravažiavus vieną skerskelį ir vieną farmą dešinėje pusėje, žiūrėti Gaučių farmos dešinėje pusėje. Gaučių namas ant kalniuko, prie gražaus sodno.

Rengėjos

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Legas, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir ten draugų suaukotus dėl LB vasarinės paramos \$24. Aukojo: W. Stypes, F. Imbrose, P. Kunchys ir A. Ivaska po \$5; J. Legas ir J. Steniulis po \$2.

T. Pilkis, Fort William, Ont., lankydamasis Toronte atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 15.50.

Montrealietis E. E. pats užsi-prenumeravo LB.

K. Meškauskas, Vancouver, B. C., paaukojo \$2.50.

J. Lesevičius, Montreal, pri-

1928 metus, kilusių iš Lietuvos Šiaulių priemiesčio Lieporių.

Prašau atsilipti ar žinančius apie juos pranešti antrašu:

Kazys Činčius
484 Roxton Rd.
Toronto 4, Ont.

siuntė atnaujintų prenumeratų ir užuojautų paskelbti.

Olga Shimkus, Miami, Florida, lankėsi LB raštinėje, už-prenumeravo LB į Lietuvą, atsinaujino sau, pridavė paskelbti užuojautą ir paaukojo LB vasarinei paramai \$6.00.

M. Masiokienė, Toronto, pridavė paskelbti padėką ir nuo savo dukters ir būsimo žento \$5.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir pridavė užuojautų paskelbti.

T. Rimdžius ir P. Guatauskas, Toronto, pridavė naują prenumeratą, užrašytą J. Kairio į Lietuvą.

V. Masienė, Weston, Ont., atnaujino savo draugei prenumeratą.

A. Šiuplevičienė, Montreal, prisiuntė užuojautų paskelbti.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi atnaujintos J. Vilkelienės į Lietuvą ir užuojautų paskelbti.

J. Bagdonas, Berea, Ohio, prisiuntė atnaujintų prenume-

FRANK VASS, B.A.

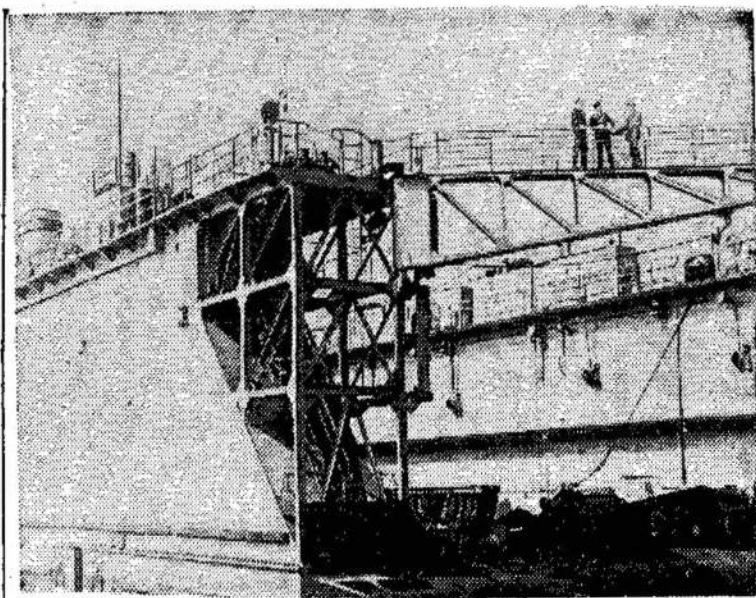
Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Liaudies meno meistrų tobulinimo universitetas, veikiantis prie Kauno profsąjungų kultūros rūmų, yra vienintelis Tarybų Lietuvoje. Universitete mokosi 130 liaudies meistrų. Daug naujų ir naudingų žinių įgyja klausytojai užsiėmimų metu.

Cia rengiami bendri ir sektiniai užsiėmimai tapybos, dailiosios tekstilės, keramikos, medžio raižybos temomis.

Nuotraukoje: liaudies meno meistrų tobulinimo universiteto klausytoja Marija Palionienė (centre) apžiūri darbus.

ratų ir nuo A. Mockaičio ir savęs po \$1.00 aukų.

K. F. Kilikevičiai, Toronto, pridodami paskelbti padėką, paaukojo \$25.00.

J. Krisiunas, Vancouver, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$6.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Trumpai

Visasąjunginėje šilkinų au-

dinių apžiūroje tarp 2,000 pavyzdžių buvo demonstruojama ir Lietuvos įmonių produkcija. Iš "Kauno audinių" atsiųstų septyniolikos audinių pavyzdžių dešimt buvo įvertinti "labai gerai" ir septyni — "gerai".

—o—

Lietuvos VRE statytojams įrengimus siunčia 300 gamyklų beveik iš 200 šalies miestų, tame tarpe iš visų sąjunginių respublikų sostinių. VRE netrukus gaus 100 vagonų su įrengimais antrajam agregatui.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Priėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.